

Ára 10 fillér (3 lei)

MAGYAR LAPOK

KERESZTÉNY NAPILAP

IX. évfolyam, 218 (2502) szám.

Szombat

Nagyvárad, 1940 október 12

Megtorlás...

(P. I.) Ha a románok a bécsi döntés után a jobb belátást engedik érvényesülni és nem indítják el a már túrhetetlenné vált irtóhadjáratot túlmaradt véreink ellen, nálunk senki sem gondolt volna arra, hogy megtorlásokat alkalmazzunk az ittmaradt románok ellen. A felszabadult magyarság húszéves keserű elnyomatás után példátlan türelemmel nézte, hogy üzemeknél, irodákban románok maradnak meg. A magyar nép magas kultúrális színvonalára, egész életét és felfogását átható mély keresztény érzésére, európai szellemére való, hogy itt senki sem panaszkodhatott még megengedett és természetes megtorlásokra sem. Maga a miniszterelnök többször is kijelentette, hogy a visszatért részeken csak azt hallotta az örvendezőktől: megbocsátunk, elfeledünk mindent. Még a román börtönök borzalmaival átélt magyarok is ezt hangoztatták.

Külföldi lapok ittjárt tudósítói, közénk jött idegenek a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a magyar nép önmérsékletéről, mélységesen keresztény és európai magatartásáról. Mi itt a magunk körében is tapasztalhattuk ezt. Megértésünk és türelmünk odáig ment, hogy a magunk rovására is elnéztük a románokkal szembeni koncilians és előzékeny magatartást. Hontalan, kiülődzött menekültek érkeztek már az első napokban, a román tisztviselők és alkalmazottak, papok, tanítók, tanárok pedig nyugodtan, háborítatlanul megmaradtak helyeiken. Tengernyi panaszt hoztak be szerkesztőségünkbe a menekült munka- és kenyérszűkösségre, mi vigasztaltuk, kitartásra biztattuk őket. Elkésérítette őket az, hogy saját hazájukban a menekültek kegyelemkenyerét eszik, a románok pedig dúskálnak a magyar kenyérben. Vigasztaltuk és csitítottuk őket: Majd másképpen lesz! Gondoljunk elszakadt testvéreinkre!

Most már előttünk áll egész elgondolásunk nagy hiábavalósága. Vér- és könnytenger, felégett falvak üszkös romjai, legyilkolt ártatlanok, otthonaikból kiülődzött, éhezeltett, megkínzott szegény magyarok tizezei példázák most előttünk történelmi arányokban jótéteinkért, megértő, türelmes magatartásunkért, önmérsékletünkért orgyilokkal fizettek.

A leganyalibb türelemnek is van határa. A magyar kormánynek megtorlásokhoz kellett folyamodnia. Am ezt a megtorlást sem lehet a románok kegyetlenkedéseire hasonlítani. Román vezető személyiségeket tettek át a határon azzal a céllal, hogy más belátásra bírják a román hatóságokat. Tudjuk, hogy ez milyen fegyelmezett, emberséges eszközökkel történt. Hatóságok végezték el. Felizgatott néphangulatnak, felkorbácsolt szenvedélyeknek semmi részük nem volt benne. Ennek tanúi voltunk mindnyájan.

Mi történik azonban. Még ezt a legenyhébb megtorlást sem tudjuk végrehajtani. Ahogy a román vezetőket egy helyre csoportosították, megindult a különféle címen történt kimentések és a kiválasztások egész sorozata. Legtöbb esetben hiába. De felháborító esetek is történtek. Az egyik kimentett nemcsak hogy itt maradt — mint „létszámon felül”, — hanem ma is városi stallumban ül. Tudjuk, hogy miért. Annál felháborítóbb az eset.

Hát ez a megtorlás? Magyarok akadályozzák meg még ennek a halvány árnyékmegettől is a hatékonyságát? Amikor a határon

Megszakadtak a magyar-román közvetlen tárgyalások

Románia a tengelyhatalmakhoz fordult. Manoilescu Rómába, Pop Valer Berlinbe utazik

Budapestről jelentik: Az Uj Magyarország

jelentik: Mint ismeretes, a bécsi döntéssel kapcsolatos problémák megoldására a magyar és román kormány között közvetlen tárgyalások indultak, amelyek lebonyolítására Pop Valer vezetésével román küldöttség érkezett Budapestre. Ezek a tárgyalásokon kellett volna rendezni mindazokat a pénzügyi, határforgalmi, vasuti és egyéb jogi, valamint gazdasági kérdéseket, amelyeknek tisztázása a normális gazdasági forgalom megindításához haladéktalanul szükséges volt. A tárgyalások meglehetősen voortartott menetűek voltak, majd csütörtökön váratlan fordulat következett be, amennyiben Románia a tengelyhatalmakhoz fordult. E román lépés után a közvetlen tárgyalásokat természetesen megszakítottak kell tekinteni.

A lap közöl egy bukaresti jelentést is, mely szerint beavatott helyről származó közlés szerint Pop Valer Berlinbe utazik, Manoilescu volt külügyminiszter pedig Rómába megy, hogy kifejtse a román kormány álláspontját.

Egy másik bukaresti jelentés beszámol arról, hogy Pop Valer tegnap Berlinbe utazott, hogy kifejtse álláspontját a magyar kisebbséggel szembeni eljárással kapcsolatban elhangzott „vádakra” vonatkozólag. Ekkor került nyilvánosságra az is, hogy Manoilescu volt külügyminiszter Rómába utazott, ahol a Duce kihallgatáson fogadja és meghallgatja felvilágosítását a magyar-román viszony tekintetében.

Csáky István külügyminiszter kihallgatáson fogadta Hossu kolozsvári román püspököt

Budapestről jelentik (MTL): Csáky István külügyminiszter csütörtökön délután fogadta Hossu görögkatolikus román püspököt, akivel hosszabb megbeszélést folytatott.

Hazug beszédet mondott a román helyettes miniszterelnök

A Magyar Távirati Iroda jelent: Röviden közöljük, hogy Horia Sima helyettes román miniszterelnök szerdán beszédet mondott a magyar-román viszonyról s ebben a román kormány egyik legfontosabb tagja olyan különös állításokat kockáztatott meg, hogy a Magyar Távirati Iroda munkatársa kérdést intézett illetékes helyen, vajjon ismeretes-e ez a beszéd teljes szövegében.

Illetékes helyen azt válaszolták, hogy Horia Sima szerdán hosszabb beszédet mondott. Ezt a főrmérvényt a román rádió is közvélítette. A helyettes miniszterelnök teljes hivatalos súlyával, amennyiben nem történt miszifikáció, — rémtörténeteket adott elő hallgatónak a magyar hatóságok és az erdélyi magyar lakosság kegyetlenkedéseiről a román kisebbséggel szemben. Ennek során megállapította a többi között, hogy Kolozsváron nyolc román rendőrt fogtak el, kivégezték, a nyelvüket ki-

szedték és holttestüket közszemlére tették, majd körülhordozták a városban, hogy az ott élő románokat így félemlítsék meg.

— A román helyettes miniszterelnök hazudott! — folytatták hivatalos helyen. — Ezt a valóban állati cselekményt a román hatóságok követték el román vasgárdisták ellen Calinescu meggyilkolása után. Horia Sima háborzongató előadása során elmesélte azt is, hogy Háromszék megyében harminc vasgárdistát agyonlőttek. A nézőktől egy pengőt szedtek, amiért megengedték, hogy a kivégzést végignézzék. Mivel a román helyettes külügyminiszter nem mondotta meg, hogy a magyar hatóságok, vagy a nép követte-e el ezt a szörnyűséget, mi megmondjuk: a román kormány tette ezt meg román vasgárdistákkal Erdély nagyon sok helyén. Igaz, azt nem tudtuk, hogy ilyen alkalomkor belépődijukat is szedték.

(Tudósításunk folytatása a 2-ik oldalon)

túl hóhérokat megszegyenítő kegyetlenkedésekről kapunk értesítéseket?

Vajjon ott megkérdezzük a legyilkolt, mindenükből kifosztott, földönfutóvá tett magyaroktól, hogy kinek az atyafiai? Vajjon ott akadnak románok, akik térdig járják a lábukat a magyarokért? Nem látszik az eseményekből.

Ma, amikor a román kegyetlenkedések csak mindig jobban fokozódnak és hatósági

közreműködéssel országos jellegűvé szélesülnek ki, kétszeresen fáj nekünk, hogy a magyar érdekek ilyen megcsúfolása nálunk még lehetséges.

Ha a mi megtorlásaink amugy is hatástalanok, mit érnek akkor a kijátszott intézkedések? Azért sürgős orvoslást kérünk ebben az ügyben, hogy ne égethesse lelkiismeretünket annyi megkínzott, kirabolott, legyilkolt és kiülődzött magyar testvérünk szemrehányása.

OSTENDE KÁVÉHÁZ

Budapest, Rákóczi-ut
Estéknként a világhírű
Rajkók

Hatiegan Emil, az erdélyi románság vezére, nyilatkozatot tesz a román eseményekkel kapcsolatban

Kolozsvárról jelentik (MTI): Hatiegan Emil volt román miniszter, egyetemi tanár egyik informátorunknak elmondotta, hogy nemrég felkeresték a vasgárdisták és kényszeríteni akarják, hogy az itteni románság vezetését adja át a vasgárdának. Ő azonban kijelentette, hogy becsületes, lojális és nyílt politikát akar folytatni és ellenez minden, ami földalatti. Ezt tartja helyesnek a magyarországi románság érdekében is. E visszautasítása miatt heves összeütközése támadt. Azóta a vasgárdisták részéről állandó fenyegetésnek van kitéve.

Hatiegan a továbbiakban kijelentette, hogy amikor értesült a Kolozsvárról történt kiutasításokról és azt a hírt terjesztették, hogy ő is a kiutasítottak között van, nem a kiutasítástól félt, hanem attól, hogy ha átöntenék, ott baja esnék. Emberileg érthető, hogy az erdélyi románok hivatalos magyar részről közeledést várnak. Bennük — úgy mond — a legteljesebb együttműködési kívánság él és számukra a legfájdalmasabb, hogy a túldoldali románok velük nem törődnek, sőt ők indítják meg az üldözést. Hatiegan ezután kilátásba helyezte, hogy nyilatkozatot fog tenni Horia Sima állításaival kapcsolatban.

— En hazámat, Magyarországot akárom szolgálni azzal a nyilatkozattal, amelyet adni fogok. — mondotta. — Ha a magyar kormány, tekintet nélkül a mostani viszonyokra, behívott volna néhány román képviselőt, akkor ezek hivatalos minőségben, az ország fóruma

és a világ nyilvánossága előtt cáfolhatták volna meg a Romániában terjesztett híreket.

Tiltakozott Szászrégen magyarsága a romániai magyarüldözések ellen.

Szászrégenből jelentik (MTI) Szászrégen és vidéke magyarságának 15 ezer főnyi tömege tegnap a főtéren tiltakozó gyűlést tartott a romániai magyarüldözések ellen. A gyűlésről Csáky István külügyminiszternek táviratot küldtek, melyben a legmélyebb bizalmukról és hűségükről biztosítják és kérik, hogy a bécsi döntés határozatainak a román állam által nap-nap után való galád megsértésének, az ott élő magyarság kegyetlen üldözésének, kirablásának a magyar államhatalom teljes súlyával vessen véget.

Német csapatok jelenléte enyhítette az üldözéseket.

Szegdről jelentik (MTI) A Makó és Nagyszalonta közötti határvonal egész hosszában több mint hatszáz kiülőzött család lépett tegnap magyar területre. Csaknem valamennyien a marosmenti, temesgyei, krassó-szörényi és zsilvölgyi területről valók. Még mindig a Zsil-völgyében a legelvéstelhetlenebb a magyarok elleni terror. Még valamivel türethetőbb a magyarság helyzete Oravica, Resica és Anina vidékén, ahol a német lakosság határozott állásfoglalása miatt a román csőserek nem tudott olyan mértékben garázdálkodni. Temesvári menekültek elmondják, hogy magában Temesváron mintha némileg enyhült volna a román hatóságok és a felelőtlen elemek garázdálkodása. Ezt annak tulajdonítják, hogy a német kiképző csapatok megérkezése megfélemlítette a felelőtlen elemeket és gátat vetett a Romániában dúló anarchiának.

Egy német hadosztály lesz Romániában

Bukarestből jelentik: A *Mai Nap* jelentése szerint a *Vreme* foglalkozik a német-román együttműködéssel és megállapítja, hogy néhány hét előtt Bukarestbe érkezett a német vezérkari főnök helyettese és ő hozta létre azt a megállapodást, melynek értelmében német katonák érkeztek Romániába. Röviddel ezután repülőgépen érkeztek a kiképző német tisztek is és az érkező legénység s az iskolaszemélyzet részére néhány laktanyát foglaltak le. Erős védelmi intézkedéseket tesznek a petroléumforrások vidékén.

A román vezérkar közleménye szerint az érkező német csapatok legmagasabb létszáma egy hadosztály lesz. A német tisztek beutazásával egyidőben sorozatos vizsgálatot indítottak annak megállapítására, hogy mi okozta az utóbbi napok nagyszámu repülőgépszerencsétlenségeit, amelyek katonai gépeket értek.

Nincsenek német tisztek Bulgáriában.

Szöfiából jelentik (MTI) Hivatalosan cáfolják és alaptalannak minősítik azt a hírt, mely szerint a bolgár csapatok kiképzését német tisztek végzik.

Már csak órák kérdése az angol-román diplomáciai viszony megszakítása

Rómából jelentik: A *Popolo di Roma* bukaresti tudósítója arról értesül, hogy a bukaresti angol követség tagjai nemsokára elutaznak Istanbulból. Egyes hírek szerint az angol-román diplomáciai kapcsolatok megszakadása már csak órák kérdése. Az angol követségen csütörtökön kijelentették, hogy az angol követ még mindig várja a helyzet tisztázását. Angol részről nem tartják ki-elégítőnek a román kormány által az angol kérdésekre adott választ.

Elégítette titkos levéltárát a bukaresti angol követség.

Ugyancsak a *Mai Nap* jelenti a *Politika* című belgrádi lap alapján, hogy az angol követség épületében péntekre virradó éjszaka már elégették a

titkos levéltárát. Bezárták az angol-román intézetet, melynek kétezer hallgatója volt. A tanári kar mely kizárólag angol tanárokból állt, hazautazott Angliába.

Zár alá vették az amerikai román követeléseket.

Washingtonból jelentik (Német Távirati Iroda) Roosevelt elnök csütörtökön elrendelte az Egyesült Államokban lévő román követelések zár alá vételét. A követelések értéke 10 millió dollárt tesz ki. A jövőben csak a pénzügyminisztérium engedélyével lehet a követelésekből egyes tételeket lajni.

A Magyar Élet Pártjából kilépett képviselők névsora

Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy Imrédy Béla és Jaross Andor után még néhány képviselő kilépett a Magyar Élet Pártjából. Ezek névsorát most közlik.

A névsor a következő: Nagy László, Mester Miklós, Kunder Antal, Oláh György, Börcs János, gróf Károlyi Viktor, Horváth Ferenc, Németh Andor, Ince Antal, Pulkovics József, Füssy Kálmán, Zsidó Sándor, Pintér Béla és Papp Mihály.

Magyar est a Szigligeti színházban

Nemcsak színházi, hanem társadalmi eseménynek ígérkezik a mai jótékony-célú színházi estély.

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton este valósul meg a váradvelencei Katolikus Nőszövetségnek az a nemes vállalkozása, amellyel a menekült magyar testvéreink támogatását kívánja elősegíteni.

A szombati *Magyar Est* főpróbáját már megtartották s megállapítható, hogy az egyes műsor-számok valóságos magukkal ragadják majd a közönséget.

Az estélyt Halász Gyula c. kanonok ünnepi beszéde vezeti be. Azután kerülnek sorra egymásután szebbnél-szebb műsor-számok, magán és csoportjelenetek, nótaszámok, élőképek, szavatelok, zeneszámok, táncbemutatók. Az estély legkimagaslóbb számának az aratási jelenet ígérkezik, amely egy alföldi aratási ünnepet jelenít meg sajátos népdalokkal, népszokásokkal, táncszámokkal.

A váradvelencei Katolikus Nőszövetség fáradhatatlan buzgalommal dolgozik az estély erkölcsi és anyagi sikeréért.

A rendezőség hazafias szeretettel kéri a város magyar közönségét, hogy a kitűzött nemes cél elérését segítse elő.

A jegyek árusítása már megkezdődött a színház jobboldali pénztáránál. A fenntartott jegyeket legalább szombat délig ki kell váltani, nehogy az esti pénztárnál torlódás álljon elő. A rendezőség ezúton kéri a szereplőket, hogy este háromnegyed 8 órakor helyeiket foglalják el, mert az előadás pontosan 9 órakor megkezdődik.

Közkegyelmi rendelet politikai bűnösök ügyében

Budapestről jelentik (MTI): A hivatalos lap tegnapi rendkívüli kiadása a kormányzó legfelsőbb elhatározását közli, mely szerint a Magyarország és Szlovákia közötti jószomszédi viszony érdekében a politikai bűnösöknek nyújtandó közkegyelem tárgyában október elsején létesített megállapodással összhangban és annak keretei között közkegyelmet kíván gyakorolni. A hivatalos lap ezután felsorolja azokat a kategóriákat, amelyekre a közkegyelem vonatkozik.

Akar nyerni?
Rendeljen sorsjegyet!

Teodorovits Tódor

m. kir. osztálysorsjegy főárusítónál
BUDAPEST VIII., Rákóczi-ut 51/b.

5 hónap alatt 44.000 nyereményt sorsolnak ki, a nyeremények összege

9,758.000 — arany pengő

I. osztály huzása október 19 és 22.

Sorsjegyek árai:

1/8 P. 3⁵⁰ — 1/2 P. 14[—]

1/4 P. 7[—] 1/1 P. 28[—]

Mátyás királyról kívánják elnevezni a Ferenc József Tudományegyetemet

A képviselőház pénteken folytatta a magyar főiskolák időszerű kérdéseinek vitáját

Budapestről jelentik (MTI): A képviselőház pénteki ülését 10 óra után néhány perccel nyitotta meg Törzs Tibor alelnök. A Ház folytatta a Ferenc József Tudományegyetem újjászervezéséről és a Horthy Miklós Tudományegyetem felállításáról szóló törvényjavaslat vitáját. Az első felszólaló Spitz János volt, aki felszólalása elején részletesen fejtegette a pécsi Erzsébet Tudományegyetem működését és munkáját. Szerinte a pécsi egyetem megszervezése nem célravezető, mert az sem szellemi, sem anyagi szempontból nem indokolt. Kijelentette, hogy Pécs város és Baranya-megye hajlandó további áldozatokat hozni és vállalja azokat a költségeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a nemzeti kultúrának ezt a bástyáját továbbra is csorbítatlanul megtartsák. A javaslatot elfogadja.

Szükség van a szülők terheinek csökkentésére.

Rapcsányi László kifogásolta, hogy még mindig akadnak egyetemi tanaraink között zsidók. Szerinte az egyetem tanárainak egy része olyan magas korban van, hogy a közvetlen nevelésre alkalmatlanok. Az ilyen idős tanárok számára biztosítani kell a kutató munkát, a közvetlen nevelést pedig bizzuk fiatalabb, rugékonnyabb tanárokat. *A magas tandíjak és könyvtárak súlyos terhet rónak a szülőkre.* Szükség volna egy hivatalos könyvtáros szervezetre, mely az általános nemzeti elvek alapján készítené el a tankönyveket. A javaslatot nem fogadja el.

Tömböly Dénes kérte a kultuszminisztert, hogy az egyetemi segédtestületet fizetését rendezze, mert a nevelésben csekély fizetés miatt az arra érdemesek nem vállalnak egyetemi segédtanári megbízatást. A tandíjkérdésben a tandíjkedvezmények százalékszerű megszüntetését helyett olyan rendszerre van szükség, hogy állapítsák meg, kinek milyen körülmények között van tandíjkedvezményre szüksége és azt mindenképpen megkapja. Ezután hosszasan kifejtette, hogy új műegyetem felállítására van szükség. Szükség van rá az igen nagy mérnökhány miatt, a műszaki tudományok fejlődése okából és az országgyarapodás miatt is. Az új műszaki egyetemet Erdélyben, lehetőleg Kolozsváron kellene felállítani. A javaslatot elfogadta.

Ezután Szabó Gusztáv előadó indítványt terjesztett be a Ház mai ülésének két órával való meghosszabbításáról. A Ház elfogadta az indítványt, úgyhogy a mai ülés, ha a felíratkozottak mind szólásra jelentkeznek, délután 4 óráig tart.

Mester Miklós a Ház tagjainak helyeslése közben fejtegette, hogy a kolozsvári egyetemet az újjászervezés alkalmából ne Ferenc József-ről, hanem Mátyás királyról nevezzék el.

Hóman kultuszminiszter közbeszólás for-

májában megjegyezte, hogy a javaslatban ezt nem lehetett megtenni, mert az egyetemet Ferenc József alapította. Majd az egyetem előterjesztést tehet erre vonatkozólag.

Mester Miklós foglalkozott ezután az Erdélyi Múzeum Egyesület munkájával s arról a

legnagyobb elismeréssel szökött. Szükségesnek tartja, hogy ezt az intézményt minden lehető eszközzel támogassák, mert azt vagyoniilag függetleníteni kell az egyetemről. Szükségesnek tartja továbbá, hogy szegény falusi gyermekek részére is létesítsenek egyetemi és főiskolai otthont. Az egyetlen ilyen Bolyai kollégiumot melegen támogassák. Végül kijelentette, hogy amennyiben a részletes tárgyalás során elfogadják azt a javaslatot, hogy az egyetem nevét megváltoztassák, a javaslatot elfogadja.

Sipeki Balázs Károly szólalt fel ezután. Mint a Pázmány Péter Egyetem tagja hangoztatta, hogy a Pázmány Egyetem a jelölés és meghívás jogát állandóan gyakorolta. Bár a kultuszminiszter kijelentette, hogy ezt a jogot elismeri, a javaslatban még nincs erre vonatkozólag precíz utalás. A javaslatot elfogadja, mert általa a Pázmány Egyetem új életre kel Erdélyben.

A népi gondolatnak kell uralkodnia az egész magyar életben

Palló Imre szerint Magyarországon bizonyos tekintetben tervszerűen folyik a tanulni vágyó ifjúság visszazorítása. Ezen segíteni kell. Kérte a diákszegélyezés jobb megszervezését. Az egyetemi városokban központi diákházat kell létesíteni menzával és könyvtárral. A jelenlegi javaslat csak szükségszerű javítása, de nem megoldása a helyzetnek. Nem fogadja el a javaslatot.

Ince Antal hangoztatta, hogy a népi gondolatnak kell uralkodnia az egész magyar életben. Erdélyben van egy középosztály, mely ebben a népben gyökerezik. *A kolozsvári egyetemnek az az elfeledhetetlen érdeme, hogy amikor az impériumváltozás megtörtént, az egyetem jóvoltából ott maradt egy középosztály, a magyarság egy vezető*

rétege, mely minden elnyomás ellenére is magyar maradt. Kérte ő is, hogy a kolozsvári egyetemet Mátyás királyról nevezzék el. Végül kérte a minisztert, hogy a javaslatnak az egyetemek csonkítására vonatkozó paragrafusát hagyja el.

Szögi Géza a szegedi egyetem megszervezésére vonatkozó paragrafusát hagyja el ellen tiltakozott.

Seibel Mihály pedig a jogakadémiák felső évfolyamának megszüntetését kifogásolta és azt javasolta, hogy a szegedi egyetemen állítsanak fel hittudományi főiskolát. Ennek vezetését bízzák a Jézus-társaságra. *Szegedből ily módon magyar Innsbruck válhat.*

Az ülés lapunk zárakor még tart.

Harmincötödik napja tart a London elleni légiostrom

Az angol fővárosnak a legutóbbi három éjjel a legsúlyosabb megpróbáltatásokat kellett kiállnia

Londonból jelentik: (Hauter.) A légügyi minisztérium és a belbiztonsági minisztérium közli, hogy az ellenség légi támadásai a pénteki virradó éjszaka is főleg London ellen irányultak, bár Anglia és Wales vidékéről is jelentettek támadást. Londonban és környékén robbanó és gyújtóbombákat szórtak le igen nagy kiterjedésű övezetben. A bombák a lakóházakban és üzletházakban kárt okoztak. Az áldozatok száma eddig nem ismeretes. Wales déli részén egy városban néhány ház a támadás következtében beomlott. Az áldozatok és sebesültek száma kevés. Megtámadtak a német repülő három északkelet-angliai várost is. A támadások során néhányan életüket veszítették.

Newyorkból jelentik: (DNB) A Londonból érkezett kora hajnali jelentése szerint a német repülő London fontosabb üzemeinek bombázását az éjjelkor beállott rövid szünet után, déntek hajnalban ismét folytatták. A London elleni támadás talán még hatásosabbnak tűnt most, mint a legutóbbi három éjjel, amikor az angol fővárosnak 34 nap óta tartó ostroma alatt a legsúlyosabb megpróbáltatásokat kellett kiáll-

nia. Német bombavetőik tevékenykedtek a Themze keleti része, Wales, Middland, Liverpool és Észak-Anglia felett is.

Berlinből jelentik: (NTI) A német messzehordó tüzéség csütörtök este tüzet nyitott a doveri kikötőben veszteglő angol kereskedelmi hajókra. Meg lehetett figyelni, hogy találatok értek egyes hajókat.

A NTI másik jelentése szerint a német légi haderő többszáz bombavető gépe péntekre virradó éjszaka megtámadta Anglia több partján és Londonban a hadászati fontos célpontokat. Az eddigi értesülések szerint jó látási viszonyok mellett igen sok bombát dobtak le. Robbanásokat és kiterjedt tüzeket idéztek elő.

Eddig beérkezett jelentések szerint az angol légi haderő tegnap 10 repülőgépet veszített. A német veszteség három gép.

Berlinből jelentik: (NTI) Pénteken, hajnalb szürkületkor egy nehéz angol cirkáló megkísérelte, hogy Cherbourg felé előnyomuljon. A német parti ütegek olyan hevesen tüzeltek, hogy a hajó azonnal visszafordult és az angol partok irányában eltűnt.

Szerda volt London egyik legfeketébb napja

„Óvóhelybetegség” ütötte fel a fejét az angol fővárosban

Rómából jelentik: (MTI) Az olasz lapok szerint az Anglia elleni légi offenzíva egyre növekvő méreteken folyik. A lapok szerint az angol fővárosban és környékén negyvennyolc óra óta szinte állandóan riadó van. Az angol hatóságok már nem engedik meg a semleges újságíróknak, hogy a bombázások hatásáról beszéljenek lapjaiknak. *A szerdai nap a legfeketébb napja volt Londonnak.* A Tribuna jelentése szerint zuhanó bombázók intéztek támadást az angol főváros ellen és minden eddigi mértéket felülmúló támadást hajtottak végre.

A Tribuna stockholmi tudósítása szerint oda érkezett jelentések azt mondják, hogy Londonban különös torokbaj kezd terjedni, melyet a lakosság „óvóhelybetegségnek” keresztelt el. A betegség

már az orvosi szaklapokat is foglalkoztatja. A bajt a túlszűrt óvóhelyeknek tulajdonítják. Egy-egy óvóhelyen ugyanis gyakran kétszer-háromszor annyi ember zsúfolódik össze, mint amennyi férőhely van benne.

Öt bomba percenként.

Rómából jelentik: A Messagero berlini jelentése szerint a német légi haderő tagjai elmondották, hogy a westminsteri városnegyed, ahol az angol parlament épülete van, lángokban áll. Az épületet négy oldalról lángtenger veszi körül és teljesen el van szigetelve. A csütörtökre virradó éjszaka végrehajtott támadás során hozzávetőlegesen becslés szerint a németek percenként 5 bombát dobtak le.

SCHUTZ ANTAL

DOGMATIKA

A katolikus hitgizságok rendszere. Új, bővített kiadás, két kötetben, Fűzve 29 80 P. és portó.

Belvárosi Filmszínházban

Az első igazi magyar művészfilm.

Semmelweis

Az anyák orvosa

Főszerepben Úray Tivadar, Simon Erzsé, Gózon Gy., Rajnai Gábor
Ezt a filmet mindenkinek látni kell. Jeyelövét! Tel.: 1801

Hirdetmény a hadigondozási, Károly-csapatkereszt és katonai szolgálati idő igazolás, vitézségi érempótdíjak folyósítása ügyében

M. kir. honvéd vezérkar főnöke 1357-Főv. kat. közg. 1940. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Hadigondozási, Károly-csapatkereszt és katonai szolgálati idő igazolás, vitézségi érempótdíjak folyósítása, továbbá az 1939. IV. t. c. 2. paragrafus alapján történő mentesítések ügyében.

1. A visszatérő erdélyi területeken élő és a román államtól a visszatérés időpontjáig hadigondozási pénzellátást élvezett nemhivatásos állományból származó (v. tartalékos, v. póttartalékos, s. népfőlkelő, v. szolgálaton kívüli viszonybeli) hadigondozottak, továbbá a világháború előtt a régi m. kir. honvédségben, a cs. és kir. közös hadseregben, haditengerészetben és méneskarban és végül 1919. évtől a visszatérés napjáig a román kir. hadseregben nemhivatásos katonai szolgálatteljesítés közben megrokkantak, ugyszintén az ily szolgálat teljesítéséből kifolyólag elhaltak hozzátartozói a román államtól eddig élvezett pénzellátásukat a megállapított átváltási kulcs szerint — pengőben — a magyar államtól ideiglenesen továbbra is élvezni fogják mindaddig, míg az 1933. évi VII. ugynevezett hadirokkant törvény hatálya a visszatérő erdélyi területre nem lesz kiterjesztve, amelynél kapcsán igényjogosultságuk újból lesz elbírálva.

Az ideiglenes pénzellátás folyósítására már intézkedés történt.

2. Felhívom és figyelmeztetem ezért az összes érdekeltet, hogy hadigondozási és az ezzel kapcsolatos egyéb ügyekben a folyamatosan kiadásra kerülő általános elrendezésig, melyre névze külön körrendelettel és falragaszos hirdetményekkel fogok intézkedni, semmiféle kérelmet, jelentést vagy panaszt idő előtt ne ter-

jesszenek elő, hanem várják be a kiadandó részletes intézkedéseket és minden tekintetben az abban foglaltak szerint járjanak el.

3. Hasonlóképpen mellőzendők a Károly-csapatkereszt és katonai szolgálati idő igazolása, vitézségi érempótdíjak folyósítása, katonai okmányok utáni kutatás tekintetében előterjesztendő kérelmek is. Ezekre vonatkozólag is részletes intézkedések fognak körrendelet és hir-

detmények után kiadni s mindaddig, míg ez meg nem történt, az illetékes központi hatóságok e tárgyban semmiféle kérelem elintézésével nem foglalkozhatnak.

4. Ugyancsak mellőzendők az előbb említett pontban foglaltak szerint az 1939. évi IV. (ugynevezett zsidótörvény) 2. §. alapján történő mentesítések iránti kérelmek is. Ezen ügyek szintén csak az általános elrendezésre kiadott körrendelet és hirdetmények kiadása után az abban foglaltak szerint fognak elintézésére kerülni.

5. Általában újból és nyomatékosan felhívom úgy a parancsnokságok és a hatóságok, mint az összes érdekeltet figyelmét, hogy minden időelőtti beadványtól, kérelmezéstől az itt ismertetett tárgykörökből tartózkodjanak, mivel ezzel csak felesleges időt pocsékoló és a hatóságok munkáját zavaró ténykedést végeznek. Várják be az illetékes tényezők mindenre kiterjedő és gondoskodó intézkedéseit és igyekezzenek az abban foglaltaknak mindenben és pontosan megfelelni, akkor ezen ügyek a legjobban és leggyorsabban fognak végleges elintézéshez jutni.

Időelőtti előterjesztett kérelmek nem lesznek figyelembe véve.

Budapest, 1940. évi október hó 4-én.

WERTH HENRIK s. k.

gyalogsági tábornok,
a m. kir. honvéd vezérkar főnöke.

Fizetik az állami nyugdíjakat!

Hétfőn kezdődik az illetmények kiutalása. A nyugdíjasoknak sorszám szerint és személyesen kell jelentkezni a pénzügyigazgatóságon

A m. kir. nagyváradi városi katonai parancsnokság 2458/1940. kat. közg. szám alatt a Nagyvárad városban állandó lakóhellyel bíró állami nyugdíjasok nyugdíjjárandóságának ki-fizetéséről az alábbi hirdetményt adta ki:

Felhívom mindazokat az állami nyugdíjasokat, akiknek a napokban a Pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályánál (I. em. 16. sz.) az új nyugdíjkönyvecskéjüket már kiállították, hogy

a szeptember havára eső nyugdíjak felvétele végett a Pénzügyigazgatóság főpénztáránál (Rákóczi-ut 29. földszint) a kapott sorszámmal együtt, az alábbi sorrendben jelentkezzenek:

Október hó 14-én délelőtt 8 órától délután 1 óráig 1—300 számig;

október hó 15-én délelőtt 8 órától délután 1 óráig 300—600 számig;

október hó 16-án délelőtt 8 órától délután 1 óráig 600—900 számig;

október hó 17-én délelőtt 8 órától délután 1 óráig 901-től végig.

A nyugdíjakat csak személyesen lehet felvenni s annak felvételét sajátkezü aláírással kell igazolni.

Minden nyugdíjas két tanu és sajátkezü aláírással ellátott nyilatkozatot vigyen magával, amelyben az alábbi adatokat pontosan fel kell sorolni: nyugdíjas neve; születési év; hó; nap; vallása; nemzetisége; állandó lakhelye; utca neve; házszám; mikor történt első kinevezése; mikor lépett nyugdíjba; a nyugdíjba lépéskor mi volt a rangja; az első nyugdíjának összege; az özvegy ki után kapja a nyugdíjat. Az özvegy a házassági anyakönyvi kivonatot, a neveltetési segélyben részesülők pedig kötelesek az anyakönyvi kivonatot felmutatni.

Nagyvárad, 1940. október 11.

Vitéz Rajnay Károly, s. k., tábornok
városi katonai parancsnok.

A zár alá helyezett kávé- és teakészletek feloldási illetéke

A m. kir. honvéd vezérkar főnöke 1983-Főv. kat. közg. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A kávé- és teakészletek zár alá vétele tárgyában folyó évi szeptember hó 9-én közzétett 1070-Eln. kat. közg. 1940. számú hirdetménnyel kapcsolatban a következőket rendeltem:

Az említett hirdetménnyel bejelentési kötelezettség alá vont és zár alá vett kávé- és teakészletekből a jelen hirdetmény közzététele napján meglévő mennyiségek után, azok forgalomba hozatala, illetve felhasználása esetén, feloldási illetéket kell fizetni.

A feloldási illeték: nyerskávénál kg-kin 12 pengő, pörköltkávénál kg-kin 15 pengő, teánál kg-kin 30 pengő.

A jelen hirdetmény közzétételének napjától, tehát a fent megállapított feloldási illeték előzetes lerovása nélkül kávé- és teát bármily mennyiségben sem kiskereskedői, sem nagykereskedői forgalomban eladni, sem vállalatok üzemeiben, intézetekben, vagy magánháztartásokban felhasználni nem lehet. Ennélfogva a már említett 1070-Eln. kat. közg. 10. számú hirdetménynek az a rendelkezése, amely szerint a kávé- vagy teát feldolgozó vállalatok zár alá vett készletekből az 1940. évi július hó 21-től július hó 27-ig terjedő héten felhasználtnak megfelelő mennyiséget havonként feldolgozhatnak, illetve kereskedők az említett időtartam alatt eladott mennyiség 50 százalékát hetenként forgalomba hozzák, egyidejűleg hatályát veszti, illetőleg az ezen mennyiségek felhasználása vagy forgalombahozatala is csak a feloldási illeték előzetes lerovása után történhetik.

A jelen hirdetmény értelmében feloldási illeték alá eső kávé- és teakészletek megállapítása, illetve az illeték kirovása céljából a készlet-tulajdonosok az 1070-Eln. kat. közg. 1940. számú hirdetmény alapján már bejelentett és zár alá álló készleteikből meglévő mennyiségeket két példányu bejelentőlapal a többször hivat-

kozott 1070-Eln. kat. közg. 1940. számú hirdetményben szabályozott módon a jelen hirdetmény közzététele napján fennálló állapotnak megfelelően a járási (városi) katonai parancsnokságnál három napon belül újból bejelenteni tartoznak.

A bejelentett készletek után megállapított feloldási illetéket a forgalombahozatal, illetve a felhasználás arányában kell lefizetni. Aki tehát bejelentett készletéből teát vagy kávé- vagy teakészletet a járási (városi) katonai parancsnokságnál előzetesen lefizetni tartozik.

A feloldási illetéket a bejelentett árukészlet birtokosa köteles leróni.

Az 1070-Eln. kat. közg. 1940. számú hirdetmény alapján bejelentési kötelezettség alá nem eső legkisebb mennyiségben (kávénál 10 kg, teánál 2 kg.) aluli készletek a feloldási illeték alól mentesek, ha azonban a készlet kávénál 10 kg-ot, teánál pedig 2 kg-t meghalad, az egész készlet illetékköteles.

Aki kávé- és teát feloldási illeték előzetes lerovása nélkül forgalomba hoz, a jelen hirdetmény szerinti újbóli bejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget, vagy akár bejelentésében, akár a hozzá intézett felhívásra a birtokában lévő készlet mennyisége tekintetében a valóságnak meg nem felelő adatokat szolgáltat, amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, jövedéki kihágást követ el és a megrövidített, illetve veszélyeztetett feloldási illeték kétszeresétől nyolcszorosáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A jelen hirdetmény rendelkezéseinek megtartását a katonai parancsnokság ellenőrizteti.

Budapest, 1940. évi október hó 4-én.

WERTH HENRIK s. k.

gyalogsági tábornok,
a m. kir. honvéd vezérkar főnöke.

Okvetlenül szerezze meg könyvtára számára a napjainkban élt cirkuszlóvarnóból misziós apácává lett

Beáta nővér

életrajzát.

Mozifilmnél érdekesebb eseményhalmazt tár olvasója elé ez a bámulatos életrajz. Hősies bátorsággal mindenkihez csodalkozást, apostoli lelkiületével pedig az olvasóban lelki nekilendülést vált ki!

Ara 3.40 Pengő

A japán külügyminiszter nyilatkozata a burmai út megnyitásával kapcsolatban

A háromhatalmi egyezmény a békét szolgálja

Tokióból jelentik: Matsuoka japán külügyminiszter tegnap a külügyminisztériumban fontos nyilatkozatot tett a burmai út megnyitásával kapcsolatban. Kijelentette, nem felel meg a valóságnak az, hogy Anglia három hónappal ezelőtt azzal a feltétellel zárta el az utat, hogy időközben létrejön a japán-kínai béke. Japán mindig arra törekedett, hogy gyorsan helyreállítsa a békét Kínában és ezt az óháját kifejezésre is juttatta az angol nagykövet előtt. Anglia nem vonhatja kétségbe Japánnak ezt a tö-

lárd meggyőződése, hogy olyan nagy nemzetnek, mint az Egyesült Államok és más, jelenleg még semleges államoknak nem kell belesodródniuk az európai vagy az ázsiai viszályba.

Churchill Csang-Kai-Sekre akarja bizni Burma védelmét.

Rómából jelentik: A Popolo di Roma Ber-

nen át úgy értesül, hogy Churchill terve állítólag az, hogy felkéri Csang-Kai-Sek-et, küldjön kínai csapatokat Burma megvédésére. Ugy látszik azonban, hogy az angol indiai miniszter ellenzi ezt a tervet arra való hivatkozással, hogy Anglia belső helyzete nem engedi meg külső csapatok behívását.

Sziám csatlakozni akar a háromhatalmi szövetséghez.

Rómából jelentik: A Stefani sanghái jelentése szerint a thailandi (sziámi) miniszterelnök Bangkokban beszédet mondott. Ebben megállapította, hogy Thailand kész együttműködni Olaszországgal, Japánnal és Németországgal.

A Bangkok és Indokina közötti tárgyalások nagy nehézségekkel haladnak előre.

Jelentéstételre hazarendelték az Egyesült-Államok berlini és római nagyköveteit

A háromhatalmi egyezményről tanácskoznak Washingtonban

Washingtonból jelentik: A Mai Nap jelenti a nemzetközi sajtótudósító közlése alapján: Az amerikai fővárosban csütörtök este közölték, hogy a washingtoni külügyminisztérium jelentéstételre hazarendelte a berlini és római amerikai nagyköveteit. Ez a lépés washingtoni politikai körökben nagy feltűnést keltett, de hivatalos helyen azt állítják, hogy ennek semmi jelentősége nincs. Az amerikai kormány a tengelyállamok fővárosaiban élő ügyvivőivel a berlini háromhatalmi egyezményről akar tanácskozni és meg akarja vitatni velük azt az új helyzetet, melyet a német-olasz-japán hármass egyezmény teremtett.

Philippus nagykövet nem tér vissza Rómába.

Rómából jelentik: A Popolo di románok jelentik Washingtonból, hogy az Egyesült Államok római nagykövete egészségi okokból nem tér vissza állomáshelyére. Helyette Kirk, volt berlini nagykövetségi tanácsos megy Rómába ügyvivői minőségben. Az amerikai külügyminisztérium részéről közölték, hogy ennek a változásnak nincs különösebb politikai jelentősége. Philippus betegsége miatt nem tér vissza Rómába.

Egyre fokozódik Amerika háborús készülődése.

Washingtonból jelentik: (Német Távirati Iroda) Az Egyesült Államok haditengerészetének 23 tartalékos zászlóalját november 7-re az Atlanti és a Csendes óceánon teljesítendő szolgálatra behívják.

Földalatti repülőterek épít az Egyesült Államok hadserege.

Washingtonból jelentik: (Német Távirati Iroda) Stimson hadügyminiszter csütörtökön este kijelentette, hogy a hawaii katonai létszámot a kaliforniai katonaság további ezer léghárító

tüzérvél erősítik meg. Kijelentette, hogy Young vezérőrnagy, az Egyesült Államok légi erejének helyettes főnöke, Chaney vezérőrnagy és Saville százados nemsokára Londonba utazik, hogy Anglia léghárítását tanulmányozza. A Londonból nemrég visszatért amerikai katonai bizottsággal kapcsolatban kijelentette, hogy az Egyesült Államok hadserege a küldöttség tapasztalatai alapján földalatti repülő tereket épít. Arra a kérdésre, hogy vajon az Egyesült Államok csendesóceáni hadseregének megerősítése a távolkeleti válságra vezethető-e vissza, kijelentette, hogy ez diplomáciai kérdés és erre nem ad választ.

Roosevelt szombaton rádióbeszédet mond a fegyverkezés helyzetéről.

Washingtonból jelentik: (DNB.) Roosevelt pénteken kétnapos szemletra utazott Ohioba és Pennsylvániába. A szemleut alatt valamennyi védelmi berendezést megtekint. Utja befejezésekor szombat este rádióbeszédet mond a fegyverkezés helyzetéről. Titkára kijelentése szerint a beszédnek nem lesz politikai jelentősége.

Atalakult a nagyváradi ipari középiskola

Az új iskola neve: Magyar Királyi Gépipari Középiskola

Nagyvárad. Saját tud. A helybeli állami fém- és faipari középiskola fontos átalakulásokon ment keresztül. A napokban Nagyváradra érkezett Lackó miniszteri tanácsos, aki beható tárgyalásokat folytatott dr. Bendák Gyula tanfelügyelővel és Szontágh Gusztáv igazgatóval. A tárgyalás folyamán megállapították az intézet jövőbeli jellegét és működését.

Az iskola neve M. Kir. Állami Gépipari Középiskola. Az iskolának négy osztálya lesz. A negyedik után a növendékek olyan érettségi bizonyítványt kapnak, amely mindenben egyenértékű más középiskolák érettségi bizonyítványával, azzal a különbséggel, hogy csak műszaki főiskolákra való továbbtanulásra jogosít, más szakokon pedig csak különbözeti vizsgákkal. Az iskola elvégzése arra is feljogosít, hogy az itt szerzett oklevél alapján valaki önálló iparágat üzhessen, vagy mérnökök mellett, mint segéd erőt (technikust) alkalmazhasson.

A helybeli ipari középiskolának ez az átalakulása lényeges javulást jelent a múlttal szemben. A tanügyi hatóságok ezzel a helybeli ipari érdekeket kívánják szolgálni.

A felvétel a gépipari középiskola első osztályába már meg is kezdődött. Felvételnél gimnáziumok, polgáriiskolák és reáliskolák négy alsó osztályát elvégzett növendékei.

A faipari szak, valamint az alsó négy osztály eddig beiratkozott növendékei tovább folytatják és be is fejezhetik tanulmányaikat az iskolában, még azok is, akik most iratkoztak be ezekbe az osztályokba.

rekvését. Az Olaszországgal és Németországgal kötött szövetség, amelyet Churchill kifogásolt, szintén a béke helyreállítására irányult. Nem érti, — úgy mond — hogy ha az angol kormány tényleg azt akarja, hogy Kelet-Ázsiában helyreálljon a rend, miért ragaszkodik ahhoz az intézkedéshez, mely segítséget jelent Kínának a Japán elleni küzdelemre. Churchill kijelentései ellentmondanak önmaguknak.

Matsuoka a továbbiakban kijelentette, szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy a háromhatalmi egyezmény nem irányul az Egyesült Államok ellen. A három szerződő fél szí-

Egyiptomban kiéleződött az ellentét az angolelles ellenzék és a hatóság között

Az ellenzék passzív ellenállásra készül

Rómából jelentik: A Messengernek jelentik Athénból, hogy odaérkezett közlése szerint, Egyiptomban kiéleződött az ellentét az angolelles ellenzék és a hatóságok között. Az egyiptomi kormány az angol hatóságok nyomására kiáltványt intézett az egyiptomiakhoz, melyben bejelenti, hogy azokat, akik bírálni merézik Angliát, vagy az angol katonai hatóságokat, internáló táborba küldik. A Wafd-párt vezetői nyilvános ülésen éles bírálat tárgyává tették ezt az intézkedést. Ezért a bírálatért a párt vezetőit 10 napra eltöltötték a nyilvános szónoklattól. A párt erre közölte a kormányral, hogy ha nem függeszti fel ezt az

intézkedést, a párt tagjainak a passzív ellenállást fogja ajánlani.

A Tribuna követeli az olasz csapatok bevonulását Tuniszba.

Rómából jelentik: A Mai Nap írja: A Tribuna az afrikai helyzettel foglalkozva azt írja, hogy az olasz csapatok Tuniszba való bevonulása az egyetlen kivezető út abból a zürzavaros helyzetből, mely az utóbbi hetekben kialakult. Az ott élő olaszok a franciák állandó bántalmazásának vannak kitéve, mit Olaszország nem nézhet tétlenül és nem hagyhat megtorlás nélkül. A franciák — írja a lap — illuzióban élnek és elvesztették a valóságok iránti érzéküket.

Tetőfokán az Anglia elleni légi harc

A német felderítőgépek szeme elől nem menekülhet a legjobban álcázott angol katonai célpont sem

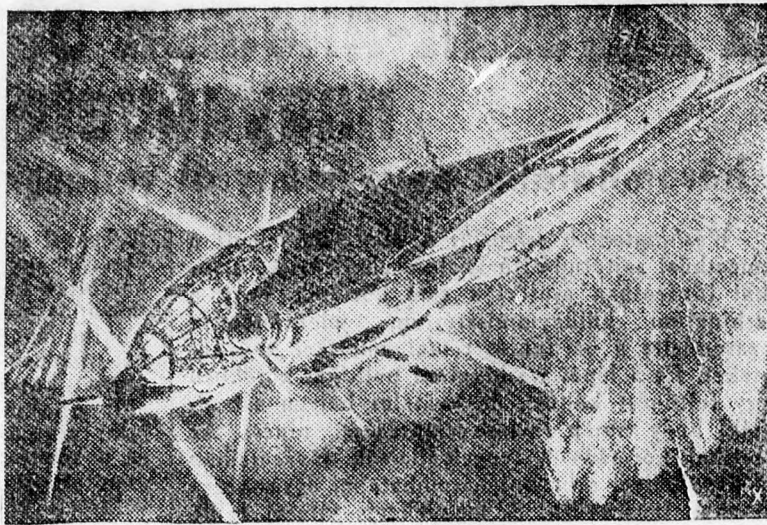
A „Do 17”, testében kétszáznyolcvan ellenséges gépfegyvergolyóval tért haza diadalmas felderítő útjáról

Berlinből írják: A német légihaderő az első naptól fogva magához ragadta a levegő korlátlan uralmát. Minden egyes ütést, amit német légikötelek az ellenségnek szántak, jól elő volt készítve. A német légierő felderítő kötelékei jóelőre végigtapogatták már a terepet, mielőtt a voltaképpeni harci egységek felszálltak és harcba bocsátkoztak volna. Az első német repülőgép, mely a jelen háborúban elsőként repült be az ellenséges területre, egy felderítő gép volt. Egyébként a német stratégia és taktika hagyományához tartozik az, hogy sohasem törtenék a támadás elcsúsztatására.

A német felderítők büszkesége, hogy ők a szeméi a valódi hadvezetőknek és mindannyian azon emberekhez tartoznak, kik vas szívóssággal, éles megfigyelő képességgel és soha el nem puhuló hátországgal mindig megfeleltek a sikeres hadvezetés feltételeinek és követelményeinek. Miként a felderítő és szárazföldi harcművészek minden egyes utat, minden állást vagy minden katonai állomást és helyet tüzetesen felderít, úgy az Anglia elleni végső harcban is felkutatja előre a víziutakat, forgalmivonalakat, hajójáratokat szokott, vagy új utjait és azokat állandó felügyelet alatt tartja. És ma már Anglia összes partjai előtt ezéles sávban húzódik el a nagy angol hajózetemő és hogy már egy angol hajó sem éri magát biztonságban a partok közelében, mindez elsősorban a német felderítő teljesítményének tudható be. A felderítők szeme nem kerül el dacos erődítményt vagy álcázott katonai célpontot sem, miért is az angolok ép úgy félnek tőlük, mint akárcsak maguktól a harcirepülőgépektől.

A közeli és távoli felderítőkön kívül különös eredményeket mutatnak fel a felfegyverzett felderítő kötelékek is. A hadi, valamint a különje-

lentések szűk, katonás nyelven adják nap nap után tudtára a világnak, hogyan dolgozik ez a fegyvernem is. Az igen érdekes és értékes felderített anyagokon kívül ezek az alakulatoknak jelentősége még abból is áll, hogy már közvetlen érintkezésbe jutnak az ellenséggel. Mert fegyveres felderítők úgy vannak felfegyverezve, hogy nemcsak

a sikeres felderítést csikarják ki, hanem ténylegesen támadni is tudnak. A fegyveres felderítő előkészíti tehát a harcikötelékek bajtársai számára a harci területet, miközben maga is külön győzelmet arat.

Visszatér a „sebesült” repülőgép

Fegyveres felderítés! Büszke szó. Magas kötelesség! Minap, — a világsajtó megírta már, — egy „Do 17” visszatért állomáshelyére, testében 380 lövéssel. Valóságos csúcsteljesítmény! A szó szoros értelmében szitává lötték az angolok a gépet. Mint egy hatalmas „ludtalpu”, úgy érkezett meg és szállt le a derék gép, melynek még a vezetőhelyét sem kimélték meg az ellenséges golyók. Mégis a legénység egy embere sem sebesült meg.

A „Do 17” felderít — Elmondja a repülőgép pilótája

Tíz mérföldnyire vagyunk a skót partoktól, mikor kiszemelünk magunknak egy brit kereskedelmi hajót. Rajta tehát! Kezet a bombagombra! Alig, hogy felismer bennünket az angol hajó, már is adja kétségbeesetten a szirénajeleket, közben megkezd a tüzelést és megkísérli, hogy megmeneküljön az alanti skót partok védelme alatt Harmadszori bombaeresztés után látjuk, hogy telitalálatot kapott, s lassan féloldalra dől. Tovább már nem törődhetünk vele, mert a távolból oriási gyorsasággal közeledő két pontban szilárd ellenséges gépeket veszünk észre. Angol gépek ezek, mindjárt meg is ismerjük őket: két Spitfire. Már meg is érkeztek és megnyitják a tüzet ellenünk. Kattogva pokolian dolgoznak a gépfegyverek, de az övéik is mesterien dolgoznak. Elismerjük: egy vadászgép mindig felsőbbégsben van egy felderítővel szemben. A két masszív angol gép jelenléte számunkra tehát egy több mint kétszeres tulerőnek számít. Egy másodpercre sem kimél az angol bennünket tüzelésével. Mi sem hagyjuk magunkat és örült tüzelésbe kezdünk. A brit csak

egyre támad, de a mi távirászkunk is egyre válaszol vas nyugalommal a gépfegyver mellől és sakkban tartja a hozzá közel eső egyik ellenséges vadászt, annak állandóan motorját célozva.

Vége az első eredmény! Az első győzelem ebben a hihetetlen harcban. A Spitfire, mely az előbb még ugyszólván a nyakunkon ült, hirtelen veszt gyorsaságából, füstfellegeket lövel ki hirtelen és „legurul”. Eltaláltuk! Egy ellenséggel kevesebb!

Öt hosszú perc múlva a második brit is fölénk akarna kerekedni. Hamarosan azonban úgy látszik inkább lemond arról a szándékáról. Nem tud ugyanis a távirászk-gépfegyveresünk csodálatos nyugodtságához hozzázokni, mert ez túl biztosan talál.

...Az ejtóernyőkből, a kebátokból, sőt a repülősapkákból is előkerülnek az ellenséges golyók. Igazán csoda történt, hogy a felderítők még csak meg se sebesültek. S nem csak 380 találatot hoztak haza, hanem igen értékes felderítőanyagot is. A. U.

Ujból megállapították a liszt- és kenyérrájakat

A m. kir. nagyváradi városi katonai parancsnokság 2342/1940. kat. közig. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Mai napon a következő kenyér- és lisztárak érvényesek fogyasztói árban:

0-ás liszt kilogrammja 46 fillér (13 lei 80 bani); belőle készült kenyér kilogrammja 50 fillér, 15 lei.

2-ös liszt kilogrammja 44 fillér; 13 lei 2 bani; belőle készült kenyér kilogrammja 48 fillér, 14 lei 40 bani.

4-es liszt kilogrammja 37 fillér, 11 lei 10 bani; belőle készült kenyér kilogrammja 40 fillér, 12 lei.

A 76 kilogrammos fajsúlyú, 20% idegen anyagot tartalmazó búza q-ja 25 Pengő.

Nagyvárad, 1940. október 10.

Vitéz RAJNAY KÁROLY s. k. tábornok, városi katonai parancsnok

Kedd, szerda és péntek szigorított hústalan nap

A m. kir. nagyváradi városi katonai parancsnokság 2341/1940. kat. közig. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Minden kedden, szerdán és pénteken teljes hústalan napot, hétfőn sertés- és borjúhústalan napot, csütörtökön borjúhústalan napot kell tartani. A hústalan vadfélékre is kiterjed. Hústalan napokon is szabad azonban jühhúst és lóhúst, csirkét, pulykát, gyöngytyúkot árúsítani. A tilalmak nem vonatkoznak halra, belső részekre, (nyelv, tüdő, szív, vea, velő, vér, máj), hurkára, disznósajtra, zsirra, tőporlyúra, sertéslábra.

A rendelet megszegői ellen a törvény szigorával lépek fel.

Nagyvárad, 1940. október 9.

Vitéz RAJNAY KÁROLY s. k. tábornok, városi katonai parancsnok

Hatósági ellenőr a Popa Teodor fakitermelő cégnél

A m. kir. nagyváradi városi katonai parancsnoksága 1685/1940. kat. közig. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom Nagyvárad város közönségének, hogy Popa Teodor Fakereskedelmi és Erdőkitermelési céghez Nagyvárad, Beóthy Ödön-utca 58. sz. Komjáthy Ferenc nagyváradi lakost ideiglenesen hatósági ellenőrnek neveztem ki.

Nagyvárad, 1940. október 10.

Vitéz RAJNAY KÁROLY s. k. tábornok, városi katonai parancsnok

Jelentkezés zöldkeresztes védőnői tanfolyamra

Nagyvárad város katonai parancsnoksága az alábbi hirdetményt adta ki:

Az Országos Közegészségügyi Intézet a felszabadult erdélyi részek zöldkeresztes védőnői szükségletét a felszabadult részekből óhajtja pótolni. Ezen célból védőnői tanfolyamot nyit, valószínűleg még e hó végei kezdetével. Felhívom ennél fogva mindazokat a legalább 6 középiskolát végzett és 32 évüket még be nem töltött hölgyeket, akik fenti pályát választják, hogy részletesebb felvilágosítás céljából jelentkezzenek a városi tisztiorvosi hivatalban (rendőrségi épület), naponta reggel 8 és 9 óra között.

Vitéz Rajnay Károly, s. k. tábornok, városi katonai parancsnok

Ne kíséreltezzon!

Cserépkályháit kizárólag a bevált Hardtmuth rendszer szerint rakassa át, mellyel legujabb stílusú és színű chamotte kályhák, kandallók nagy választékban! Szerelés - Atrakás - Javítás

50% famegtakarítást ér el. Kizárólag

Telefon 17-76

„Bafisa” KERAMIK

Cserépkályha lerakat. — Színház mögött
Figusch József kerámikus mérnök
Szilágyi Dezső-u. 3.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSÓ-UTCA 5.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30 P, fél évre
15 P, egy óra 2.50 Pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örzünk meg s nem adunk vissza

Időjárás

A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás a következő huszonegy órára:

Mérsékelt délnyugati szél, éjjel és reggel sok helyen köd, nappal tulnyomóan derült idő, nyugaton átmeneti borulás. A hőmérséklet kissé emelkedik.

PLESKÓ ANDRÁS IPARKAMARAI TITKÁR ELŐADÁSA A MAGYAR SZOCIALPOLITIKAI KÉRDÉSEKRŐL. Nagyvárad. Saját tud. A Magyar Nemzeti Munkaközpont nagyvárad-i tagjainak felkérésére Pleskó András kereskedelmi és iparkamarai titkár, ma, pénteken este 6 órakor részt vesz a munkások engedélyezett összejövetelén a fűzes-utcai Munkásokotthonban s részletes előadást tart a magyar szociálpolitikai kérdésekről. A tájékoztató előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Felkérem kolozsvári bajtársaimat, hogy szíveskedjenek előjönni vasárnap reggel 8 óra a Barátok templomába szentmiseére. Szeri Andor.

DE BONO MADRIDI KIHALLGATÁSA. Madridból jelentik: (Német Távirati Iroda) Hivatalosan közlik, hogy csütörtök délután a Caudillo magánkínálgatáson fogadta De Bono olasz tábornagyot, akivel minden részletre kiterjedő megbeszélést folytatott.

A „Szent László” reálgymnázium október hó 15-én tartja ünnepélyes megnyitását. Nagyvárad. Saját tud. A helybeli „Szent László” reálgymnázium folyó hó 15-én tartja meg ünnepélyes megnyitóját. A gimnázium igazgatósága azt szeretné, ha ez az évmegnyitő ünnepély valóban nemzeti ünnep lenne úgy az iskola, mint a diákság és a szülők részére is. Azért kéri a diákok szülőit, hogy jelenjenek meg ezen az ünnepélyen. Az évmegnyitő ünnepélyt megelőzően a diákok témploomba mennek, ahol könyörgő istentisztelettel kéri Isten segítségét erre az új iskolai évre. Az ünnepély délelőtt tíz órakor kezdődik. A szótartás elneklése után Diószeghy László igazgató mond megnyitó beszédet, majd a diákok elneklük az erdélyi indulót. Ezután Andrásy János VIII. osztályu tanuló szaval egy költeményt Vitéz Somogyvári Gyulától. A szavaltat után a diákok énekkara előadja a magyar Hísekegyet. Az ünnepély a Himnusz elneklésével ér véget. A gimnázium igazgatósága lapunk útján kéri a szülőket, hogy teljes számban vegyenek részt ezen az ünnepélyen.

A SZÉKELYHIDI PAPIRLEMEZGYÁR KENYÉR NÉLKÜL MARADT MUNKÁSAI A KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁHOZ FORDULTAK SÜRGŐS SEGÍTSÉGERT. Székelyhidről jelentik: A dr. Somogyi Ödön vezetése alatt álló székelyhidi papirlemezyár igazgatósága még ez év augusztusában önkényesen leállította a gyárban a munkát s a gyárnak közel száz munkása egyik napról a másikra, kenyér nélkül maradt. A gyár kenyér nélkül maradt munkásai most dr. Horváth Miklós ügyvéd útján terjedelmes beadvánnyal fordultak a nagyvárad-i Kereskedelmi és Iparkamarához, hogy járjanak közbe érdekükben. Beadványukban egyben részletesen felsorolják azokat a panaszokat, ami a gyár vezetése ellen felmerült. Kitűnik, hogy éhbéért — 10—15 filléres munkabéért — dolgoztatták a munkásokat s emellett a hivatalos munkaidőt sohasem tartották be. A mostani munkabeszüntetés is teljesen indokolatlan, mert az üzem gyártmányaira nagy szükség van s nyersanyaghiány sem áll fenn. A Kamaránál áttanulmányozták a székelyhidi papirlemezyár munkásainak beadványát és sürgős intézkedéseket helyeztek kilátásba sérelmeik orvoslására.

A Biharmegyei Sporthalász Társulat 1940. október 13-án, délután 3 órakor a fűzes-utcai Munkások Otthonban a társulat további fennmaradásának ügyében gyűlést tart. Kérem a tagokat, hogy a gyűlésen feltétlenül megjelenni szíveskedjenek. Nagy Imre.

Apolló Filmszínházban

Petőfi Sándor halhatatlan remekműve filmen.
Zene: Dr. Kacsóh Pongrácz

János vitéz

Főszerepben: Dr. Palló Imre a magy. kir. Operaház tagja,
Dayka Margit, Kiss Ferencz.
Saját érdekében gondoskodják mindenki jegyéről elővételben

A nagyvárad-i Magyar Dalkör a vasárnap déli városi színpad előkészítésére október hó 12-én, szombaton este fél kilenc órakor rendkívüli próbát tart a Stark-iskolában.

MEGNYILIK A METALOGLOBUS BÁDOGLEMEZGYÁR. Nagyvárad. Saját tud. A Metaloglobus bádoglemezgyár megnyitja üzemeit. Az előmunkálatok már serényen folynak, úgyhogy, az igazgatóságtól nyert értesülésünk szerint, rövidesen számos munkásnak tud munkalehetőséget adni.

FOLYNAK A BEIRATÁSOK A PREMONTREI FÖGIMNÁZIUM ELSŐ OSZTÁLYÁBA. A nagyvárad-i Premontrei Fögimnázium első osztályába megkezdődtek a beiratások. A jelentkezők beírása délelőtt 8—12 között a fögimnázium első emeletének 8. számú helyiségében folyik. Szilágyi Dózsa, premontrei perjel.

FÖLDRENGÉS AMERIKÁBAN. Los Angelesből jelentik (Reuter): Csütörtök este heves földrengés rázta meg Los Angeles és vidékét. A földrengés 10 másodpercig tartott.

A nagyvárad-i Állami Tanítónőképzőben (Ör-utca 3.) másodiktól a nyolcadik osztályig a beiratások október 15-ig folynak. Felvilágosítással, tanácsal, készséggel áll a szülők rendelkezésére az intézet igazgatósága.

A m. kir. állami tanítónőképző vezetősége ezúton értesíti az érdekelteket, hogy az övönöképzőből és kereskedelmi liceumból a tanítónőképzőbe való átélést a feleletes hatóságok engedélyezték. A beiratások tovább folynak.

A nagyvárad-olasz római katolikus elemi fiúiskola igazgatósága felhívja az ezen iskolába beiratkozott tanulókat s azok szülőit, hogy a Veni Sancte folyó hó 13-án reggel 8 órakor lesz az olasz római katolikus plébánia templomban s utána az iskola megnyitása. A gyermekek fél nyolc órára gyűlekeznek az iskola helyiségében. A tanítás október 15-én kezdődik.

Sáncz-utcai állami óvodába a beiratások megkezdődtek. Korhatár 3—6 évig.

Egy művész álma megvalósulása vác

Előkerülnek a régi emlékek, ereklyék, műtárgyak, amelyeket 22 éven át rejtegetünk s egyikük-másikuk új életet kér. A nagyvárad-i magyar asszonyok bújjósó zászlója, amelyet Miron darabban őriztek a város hölgyei a román uralom első napjától az utolsóig, megtalálta méltó helyét. A Szent László király fennkölt lovas alakját ábrázoló festmény, amelyet Oswald Pál plébános rejtegetett, visszakerült a város házára. És sok más emlék és műtárgy között egy honvéd-szobor is várakozik Nagyváradon arra, hogy rendeltetésének megfelelően.

A Szilágyi Dezsó-utcában, Mátray Árpádnak, a Minerva biztosító társaság helyi fiókja vezetőjének lakásán egy honvéd-szobor áll, amelyet külön fejezet illet a kegyelettel őrzött műtárgyak történetében.

Kolozsvár városa a világháború utolsó évében pályázatot hirdetett egy honvéd-szobor elkészítésére és Füredi Richárd szobrászművész pályaművét találta a kivételre legalkalmasabbnak. A művész, aki akkor Kolozsváron élt, megbízást is kapott a honvéd-szobor elkészítésére, sőt 1918 szeptemberében, nagy katonai pompával, megtörtént a sétálásra tervezett szobor talapzatának ünnepélyes alapkövetétele is. Kérésrel utóbb azonban — 1918 decemberében — bevonultak a románok Kolozsvárra s így a magyar honvéd-szobor elkészítésére és felállítására nem kerülhetett sor.

Maga Füredi Richárd nem várta be a románok bevonulását. Elbúcsúzott kincses Kolozsvártól, a korcsolya-pavillonban berendezett műtermétől és tanítványaitól, akik szeretettel vették itt körül. Búcsúzáskor vázlatokat, terveket, kisebb kész

A RÓMAI KATOLIKUS PAPSÁG ÉS TANTESTÜLET FOGADALOMTÉTELE. Nagyvárad. Saját tud. Tegnap este fél hét órakor letette a fogadalmat Rajnay tábornok városparancsnok előtt a lelkipásztorkodó római katolikus papság, a római katolikus tantestület, a szerzetes rendek és társulatok tanító tagjai. A tábornok buzdító szavakat intézett a megjelentekhez, majd felolvasta a fogadalmasszöveget, amelyet a jelenlévők hangosan utána mondtak.

VASÁRNAP: TÁNCOS HÁZIESTÉLY A NAGYVÁRAD I RÓMAI KATOLIKUS LEGENYEGYLETBEN. Saját tud. A Római Katolikus Legényegylet ifjusága, a román hatóságok korlátozásaitól megszabadulva, ismét rendszeresít a mindig kitünőhangulatú, vidám háziestélyeit. Vasárnap este 6 órai kezdettel már meg is rendezik a táncos háziestélyt, s arra szívesen látják nemcsak a Kolping barátait, hanem minden táncolni és szórakozni szerető fiatalit. A rendezőség kitünő zenéről, jó borról és izletes konyháról is gondoskodik.

Írógép

részletre,
kedvező
feltételekkel

Kézpénzért nagyon olcsón! Kovács Aladár

BUDAPEST VII., Nagyatádi Szabó (Kertész) utca 46
Telefon: 428-141

A MALERT második légi járatát is üzembe helyezte Kolozsvár és Marosvásárhely között. Budapestről jelentik: (MTI) Október 7-ikén a Magyar Légiforgalmi Rt. üzembe helyezte második légi járatát Kolozsvár és Marosvásárhely között. Ez az új helyi járat a két város közötti nagy utasforgalom lebonyolítását szolgálja és naponként a következő menetrend szerint közlekedik: Kolozsvárról 12 órakor indul és 12.35-kor érkezik Marosvásárhelyre. Marosvásárhelyről a repülőgép 11 óra 15-kor indul és 11.50-kor érkezik Kolozsvárra.

A Percses-utcai állami óvodába a beiratások megkezdődtek (volt Pop Danila 4.) Korhatár 3—6 évig.

szobrokat adott emlékebe tanítványainak s a honvéd-szobor pályaművet egyik legkedvesebb tanítványának, Mátray Árpádnak ajándékozta, aki leánykorában művészi pályára készült.

Mátray Árpádné azóta őrizt ezt a szobrot, amely a magyar honvédet a harcra készség, a halálraszántság nemes tartásában ábrázolja. A honvédet, aki puskáját oldalához vonva, másik kezét ökölbe szorítva, marconán, elszánt tekintettel néz az ellenség felé...

Voltak kisebbségi életünknek időszakai, amikor lakásában díszhelyen tartogathatta ezt a szobrot Mátray Árpádné, de mikor nehezebb napok következtek az erdélyi magyarságra, mikor az üldözés fogd-megjéi szimatoltak a magyar megnyilvánulások, a magyar emlékek s a magyar eszméletjesztés írott, szoborba vésett, képre festett, jelvényekben kifejezett eszközei után és kíméletlenül jártak el a rejtegetőkkel szemben, — kockázatosá vált a magyar nemzetvédelem megtestesítőjének, Füredi Richárd szoborművének az őrzése. De Mátray Árpádné azzal a szent hittel rejtegette a honvéd-szobrot, hogy eljön az idő, mikor annak nagyjított mását fel lehet állítani Kolozsváron akár azon a helyen, ahová eredetileg tervezték, akár még méltóbb környezetbe; talán azon a fronton, ahol valamikor a „Kárpátok óra” állt.

Most elérkezett ez az idő és az egykori szobrászművész-növendék fel fogja ajánlani Füredi Richárd művét Kolozsvár városának, hogy járjon el vele a 22 évvel ezelőtti városvezetéshez, — különösen Ziegler Károly akkori altábornagy, kerületi parancsnok és néhai Haller Gusztáv polgármester — szándékai szerint.

Erdély orvosi karához

szólunk a következőkben: A magyar balneológia az elszakítottág alatt egy páratlan értékkel gyarapodott. A Nagy-Alföldön, Jászkarajenyőn felfedezték a világ legterményesebb glaubersós gyógyvizét. Az eredményes orvosi kísérletek és tudományos kivizsgálás után ez a gyógyvíz bevonult az orvosi gyakorlatba és az epeútak, az epehólyag megbetegedések és a gyomor-bélrendszer, általában az anyagcsere, kiváltképpen az ártalmatlan fogyókúrák fontos, természetes gyógytényezőjévé lett. Eddig nem

volt mód arra, hogy ez a forrásvíz Erdélyben is megfelelően áldásos hivatásának. Most, amint lehetséges, azonnal felkeressük Erdély orvosi karát, de addig is készséggel küldünk részletes ismertetést, mintavizet, hogy az Alföld gyógykincsét, a Mira glaubersós gyógyvizet, annak páratlan gyógyhatását személyes tapasztalat alapján is megismerhessék. A Mira gyógyforrások központi irodája: Budapest, V. Tükör-utca 5.

SPORT

Felhívás a nagyváradi játékvezetőkhez, labdarugó-játékosokhoz és sportemberekhez

A visszacsatolt erdélyrészi területek labdarugó sportjának megszervezése gyors ütemben halad előre.

Gálffy András, a M. L. Sz. és JT helyettes miniszteri biztosa, aki a visszacsatolt területeken a szervezési munkákat végzi, a következő felhívással fordul a nagyváradi sportemberekhez, játékvezetőkhez és labdarugó játékosokhoz:

A visszacsatolt erdélyrészi területek labdarugó életének megindítása minden komoly dolgozni akaró sportembert munkára szólít. Szeretettel hívom soraimba azokat a nagyváradi keresztény, magyar játékvezetőket, akik játékvezetői képesítéssel rendelkeznek. Kérem haladéktalanul Balogh János úrnál (Rimanóczy utca 4 szám), aki a megszervezéssel kapcsolatos teendőket végzi. A már képesített játékvezetők részére rövid átképző tanfolyamot tartunk.

Egyidejűleg felhívást intézek a nagyváradi volt labdarugó játékosokhoz. Különösen a volt válogatott játékosokhoz. Az intelligens, keresztény

magyar fiatal sportemberekhez. Jöjjenek dolgozni a labdarugásnak erre a nehéz, felelősségteljes területére. Nagyváradon még ebben a hónapban új játékvezető tanfolyamot nyitunk s a legrövidebb idő alatt vizsgára bocsátjuk a jelölteket. A tanfolyamra csak 40 évet be nem töltött, képzett, keresztény, magyar sportembereket veszünk fel.

Sem a régi játékvezetőknek, sem az új jelentkezőknek nem kell egyetlen fillért sem fizetni. Az átképzés, a tanfolyam, a vizsga teljesen díjmentes. az összes tankönyvet, nyomtatványokat. Tehát anyagi terhet senkire sem ró ez a munka.

Mind a régi játékvezetőknek, mind pedig a tanfolyamon résztvevni szándékozók jelentkezési határideje: 1940. okt. 15. Balogh János, Rimanóczy-utca 4 szám. Szeretettel hívom és várom nagy nemzeti céljainkat szolgáló munkához a nagyváradi lelkes, dolgozni akaró sportembereket.

Szebb jövőt!

Gálffy András s. k.
A MLSz és JT h. miniszteri biztosa

Összeállították Erdély válogatottját

Kolozsvárról jelentik: A Ferencváros ellen készülő erdélyi csapat csütörtökön délután, mintegy 1500 főnyi fizető közönség jelenlétében válogató edzést tartott Kolozsváron. Gálffy András miniszteri biztos két csapatot állított össze a keret tagjaiból, amelyek 2x30 perces mérkőzés játszottak.

A két csapat összeállítása a következő volt: Erdély válogatott Solyom, Mátyás — Vass, Demetrovics — Juhász — Szaniszló II, Lukács — Kovács — Spielmann — Bodola — Szöke.

Kolozsvár válogatott: Seps, Rocca — Horváti, Csiki — Pál — Egghi, Brassai — Szántai — Lukács — Pandur — Doba.

A kolozsvári csapat 8:7 arányban győzött. Különösen nagy formában van Dobay, aki 5 perc alatt 2 gólt lőtt.

Edzés után Gálffy András összeállította a vasárnap pályára lépő erdélyi „II”-et, mely a következő:

Hevesi (Nagybánya), — Domján (Nagybánya), Vass (Kolozsvár, Demény (Nagyvárad), Juhász (Nagyvárad), Szaniszló II (Kolozsvár) — Lukács (Nagybánya), Kovács, Spielmann, Bodola (mind nagyváradi), Dobay (Kolozsvár).

Tartalékok: Solyom, Mátyás, Pál, Szöke. — Az edzésen — monda Gálffy András — a rendszert igyekeztünk gyakorolni, ez azonban egyelőre még nem ment.

Jenny, az edző ezeket mondotta: — Az edzésen nagyszerűen mozogtak a csapatok. Különösen Dobay. A Ferencvárosnak nagyon kemény munkát fognak adni az erdélyi csapatok.

Az edzés után gőzfürdőbe mentek a válogatott csapat tagjai. A vidékiek Kolozsvárt maradtak, hogy teljesen pihenten állhassanak ki a Ferencváros ellen.

Döntetlen a Ferencváros-BESZKRT mérkőzés

Budapest. A csütörtök délutáni Ferencváros — Beszkár bajnoki mérkőzés 4:4 arányú döntetlennel végződött. Félidőben a Beszkárt 2:1-re vezetett, szünet után pedig még két gólos vezetésre tett szert. Ekkor azonban a Fradi rákapcsolt és sikerült egyenlítőnie Góllövők: Sárosi dr (2) és Jakab (2), illetve Forgács, Mészáros (2) és Bene.

Felhívás a Nagyváradon működő összes labdarugó egyesületekhez, akik október 13-án a Kolozsváron megrendezett „Erdélyi Nap”-on egyesületeiket vezetőségük által képviseltetni akarják és az 50 százalékos vasuti kedvezményre igényt tartanak, legkésőbb péntek este 7 óráig a NAC-Gtthon irodájában a kiküldendő személyek névsorával (név, életkor, lakás, személyazonossági igazolvány száma) jelentkezzenek.

A magyar leventecsoporthoz sikere a páduai nemzetközi ifjúsági felvonuláson

Rómából jelentik: A páduai nemzetközi ifjúsági felvonulás Európa fiataljainak nagyszabású megnyilatkozása volt. Különös fontosságot kölcsönözött a felvonulásnak Mussolini jelenléte. Jelen volt a nagyszabású felvonuláson Villani magyar követ és vitéz Szabó László katonai attasé, valamint a római spanyol, német és japán nagykövetség s a bolgár és román követ. Magyarország képviselőiben a 177-es leventecsoporthoz példás fegyelmével kiemelkedett a felvonulók sorából.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei: Óriási az érdeklődés a Tokaji aszu vasárnapi előadásaira

Szerda délelőtt óta a színház elővételi pénztáránál tömegesen vásárolják a jegyeket a vasárnap délután 5 és este 8 és fél órai Tokaji aszu előadásaira.

A nagyváradi előadása a Tokaji aszunak egészen kivételes teljesítménye az operett együttesnek. Minden egyes szereplő tudásának legjavát adva, olyan igyekezettel játszanak, hogy csak sikerre vihetik a darabot. A siker különben sehol sem maradt el. Mindenütt, ahol a Tokaji aszu csak színre került, szériás előadásokat ért meg. Budapesten 300-nál többször került színre. Minden vidéki város színházának állandó műsora és a legkevesebb 25 előadás, amit elér az újdonság.

A Tokaji aszut Mészáros Béla rendezte. A főszereplők Horváth Mici, Erényi Böske, Rappert Dódi, Borsos Manci, Kőszegi Dusu, Mészáros Béla, Felhő Ervin, Bihari Zoltán, Derecskey Pál, Hegyesi Ferenc, Némethy István, Solti Miklós stb. brilliroznak. A zenekart Szathmáry Endre karnagy vezényli a legnagyobb precizitással.

A Tokaji aszu tehát vasárnap délután 5 és este 8 és fél órakor lesz a színház műsorán, teljesen az eddigi előadások szerint.

Az eddig megnyilvánuló óriási érdeklődésre való tekintettel ajánlatos lesz mindenkinek jegyről elővételen gondoskodni, mert az előadások előtt jó jegy a kasszában nem lesz kapható. Elővételi pénztár délelőtt 10—1-ig és délután 4—6-ig.

Heti műsor:

Szombat este: A váradvelencei Katolikus Nőszövetség műsoros estje.

Vasárnap délután 5 órakor: Tokaji aszu.

Vasárnap este 8 és fél órakor: Tokaji aszu.

— Jegyek a vasárnapi előadásokra már váltakozó a színház elővételi pénztáránál.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos árjegyzései:

1940 október hó 10-én:

Külföldi pénznemek	Pérez	Aru
Kanadai dollár	250.—	300.—
Dinár	7.60	7.90
Dollár U. S. A.	345.—	350.—
Cseh-Morva-Protectorátusi korona	11.45	11.80
Szlovák korona	11.55	11.90
Leu	3.20	3.40
Lira	17.40	17.90
Svájci frank	79.50	80.50
Svéd korona	81.70	82.70

Külföldi kifizetések

Athén	3.021/2	3.051/2
Belgrád	7.82	7.88
Berlin	135.70	136.70
Pozsony	11.79	11.93
Bukarest	3.41	3.44
Istanbul	268 —	271.—
London	13.87	14.03
Milánó	17.66	17.8864
Newyork	344.10	347.10
Prága	11.79	11.93
Szofia	4.11	4.15
Stockholm	82.—	82.80
Zürich	79.70	80.50

Kedvezményes leu-árfolyamok:

Külföldi pénznemek	Vételi árfolyam leuban
Dollár U. S. A.	211.65
Lira	9.50
Svájci frank	4870
Külföldi kifizetések	
London	851.80
Milánó	9.50
Newyork	211.65
Zürich	48.70

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

BELVÁROSI: A NŐK ORVOSA.

DORIAN: AZ ARANYEMBER.

APOLLÓ: JANOS VITÉZ.

DORIAN Filmszínház

Jókai Mór a halhatatlan magyar regényíró egyik legszebb művének filmváltozata:

Legújabb világhíradók.

AZ ARANYEMBER

Szereplők Kiss Ferenc, Egry Mária, Mezey Mária, Csontos Gyula, Petheő Attila, Rozsahgyvi Kálmán, Uray Tivadar

A szombat délutáni 3 órás előadás olcsó helyárrakkal

RÁDIÓ-MŰSOR

1940 október 13-tól — október 19-ig

VASÁRNAP, OKTÓBER 13. Budapest I.

- 8.00 Ébresztő. Szózat. Hanglemezek.
8.45 Hírek.
9.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Fő-utcai Szt. Flórián görög katolikus magyar plébánia-templomból. Szentbeszédet mond Puskás Lajos h.-lelkész, az énekkart vezető Zékány Gyula, orgonál Tótin József dr.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a koronázó Főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Ijjas József dr. pápai kamarás, a Központi Szeminárium prefektusa mondja. — Közreműködik a templom ének- és zenekara Sugár Viktor vezényletével.
11.15 Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Raffay Sándor püspök.
12.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30 Az Operaház Zenekara. Vezényel Fridl Frigyes.
1.45 Hírek.
2.00 Hanglemezek.
3.00 1. Védekezés a repce fekete hernyó ellen. Szelényi Gusztáv dr. m. kir. kísérl. adjunktus előadása. 2. A burgonya téli eltartása. Gyarmati István növénytermelési kísérleti előadó előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.
3.45 Szalonötös.
4.20 A Ferencváros és az Erdélyi válogatott labdarúgó csapat mérkőzésének második félideje. Közvetítés a kolozsvári Sétateri-pályáról. Beszél Pluhár István.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál. Ignáth Gyula magyar nótákat énekel.
5.55 Gondolatok hazatérés idején. Tamási Áron elbeszélése.
6.20 Honvédműsor.
7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 Sport- és löversenyeredmények.
7.40 Házassági évforduló. Irta Lánzy Gábor. Elmondja Szelezky Zita és Jávor Pál. Hanglemezekkel. Rendező Balogh Pál.
8.40 Hírek és időjárásjelentés.

Budapest II.

- 11.00 Szórakoztató hanglemezek.
12.05 Levente-rádiófelőra. Közreműködik a II. ker. levente-zenekar.
3.05 Csepeli Papírgyári Dalkör. Vezényel Ujj József.
6.00 Hírek.
6.10 A római és az olasz építészet. Vitéz Nagy Zoltán dr. előadása.
7.10 Berg Lili zongorázik.
7.40 Légnyomás vagy idegsokk. Kluge Endre dr. egyetemi magántanár orvosi előadása.
8.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
8.20 Löversenyeredmények.
8.30 Muszorgszkij: Egy kiállítás képei. Berliini Állami Opera Zenekara, vezényel Melichar. (Hanglemezről.)

HÉTFŐ, OKTÓBER 14. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Apróságok Goetheről. Irta Sándor Géza dr. (Felolvasás.)
10.45 Modellvásár. Gellért Anikó előadása.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10 A Mária Terézia I. honvédegyezred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30 Kiss Lajos cigányzenekara.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
4.15 Vadrózsák. Monostory Margit előadása.
4.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 Respighi: Róma kútjai. (A Valle Giulia kútja hajnalban. A Triton-kut reggel. A Trevi-kut déln. A Villa Medici kútja napnyugtakor.) Szimfonikus költemény. (Londoni szimfonikusok, vez. Albert Coates). Hanglemezről.
5.35 Emlékek Erdélyből. Halász Gyula előadása.
6.00 A Rádió Szalonzenekara.
7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 Faragó György zongorázik.
7.50 Hegyaljai szüret. Hangjáték. Irta ifj. Ambrozó Ágoston és gróf Haller Alfréd. Rendező Kiszely Gyula.
8.40 Hírek és időjárásjelentés.

Budapest II.

- 6.00 Hírek.
6.30 Német nyelvoktatás. Szentgyörgyi Ede dr. előadása.
7.00 Hanglemezek. Géczy Barnabás zenekarának műsorából.
7.30 Állatkedvelő bolgárok. Szilágy Zoltán dr. egyet. magántanár előadása.
8.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
8.25 Közvetítés a Hungária szállóból. Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

KEDD, OKTÓBER 15. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Erdélyi népmondák és legendák. Irta Teleki Zakariás Sándor. (Felolvasás.)
10.45 Divattudósítás. (Felolvasás.)
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10 Művészlemez.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30 A Rádió Szalonzenekara.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
4.10 Gyermekekdelután. Vezető Kilián Zoltán. „Édes Erdélyért.” Hangjáték. Irta Arató Béla. Előadják a gyermekszereplők.
4.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 Suki Tóni cigányzenekara.
6.10 A velencei filmkiállítás. Balogh László dr. előadása.
6.30 Szabó Kálmán jazz-hármasa.
7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 Bujdosók. Bevezetőt mond Cs. Szabó László. A verseket Timár József mondja el.
7.55 Thury Gizella énekel. zongorán kíséri dr. Rieger Tibor.
8.20 A zagoni Mikes-porta. Helyszíni közvetítés. Beszél Dövényi Nagy Lajos. Hangfelvétel.
8.40 Hírek és időjárásjelentés.

Budapest II.

- 5.30 Ruszin hallgatóinknak. — Ruszin népdalok harmónikán.
6.10 Hírek.
6.30 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
7.00 Hanglemezek.
7.30 Francia nyelvoktatás. Garzó Miklós dr. előadása.
8.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
8.30 Assisi Szent Ferenc. Dobai János dr. előadása.

SZERDA, OKTÓBER 16. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 A Führer és a Duce. Molnár János előadása.
10.45 A vér, mint emberi táplálék. Irta Faragóné Kincs Irma. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10 Csorba Gyula cigányzenekara.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30 Buttola Ede tánczenekara.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
4.15 Egy nemzedék tanítómesterei. — Barankovics István előadása Prohászka Ottokárról.
4.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

- 5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 A felszabadult palócfaivak. Manga János előadása.
5.45 Országos Postászenekar. Vezényel Bördögh János.
6.30 Nagydobronyi este. Helyszíni közvetítés. — Beszél Gecső Sándorné. Hangfelvétel.
7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.40 A Rádió Szalonzenekara. Vezényel Polgár Tibor. Közreműködik Gyurkovits Mária, az Operaház tagja (ének) és Janthó Bertalan (fuvola).
8.10 Löversenyeredmények.
8.20 Schmidthauer Lajos orgonaszámái. Közvetítés a Schmidthauer-villából.
8.40 Hírek és időjárásjelentés.

Budapest II.

- 5.30 Olasz nyelvoktatás. Gallerani Bonaventura előadása.
6.00 Hírek.
6.30 Farkas Béla és cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.
7.30 A népkönyv művelődési szerepe. Irta Vajda Endre. Felolvasás.
8.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
8.20 Löversenyeredmények.
8.30 Szembaj, amely vaksággal végződhetik. — Lénárd Imre dr. főorvos előadása.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 17. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 A régi és az új Erdély. Pakots József utijegyzetei. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10 Batáry József hegedül zongorakísérettel.
12.40 Hírek.
12.55 Dr. Valkóné Ujlaky Margit énekel zongorakísérettel.
1.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30 A Rádió Szalonzenekara.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
4.15 Ruszin hallgatóinknak. 1. Magyarország, a kereszténység védőbástyája. Irta Gogolák Lajos dr. Felolvasás. 2. Hanglemezek.
4.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 A székelyek néprajza. Viski Károly dr. előadása.
5.45 Honvédműsor.
6.30 Növényegészségügyi időszerű tanácsadó. — Urbányi Jenő dr. előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.
7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 Pertis Pali és cigányzenekara.
7.40 A Magyar Művelődés Házának megnyitó ünnepe. Közvetítés a Városi színházról.
8.10 Elysiumi beszélgetések. Katona József és Alfieri. Hankiss János dr. egyetemi tanár. Felolvasás.
8.40 Hírek és időjárásjelentés.

Budapest II.

- 4.15 Filmdalok és jazz-számok hanglemezről.
6.00 Hírek.
6.10 Szill Leontin elbeszélései: 1. Saját házunk. 2. Nemcsak a kövek.
6.40 Pertis Pali cigányzeneakara.
7.30 Angol nyelvoktatás, J. W. Thompson előadása.
8.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
8.25 Ügetőversenyeredmények.
8.30 Jeney Klára énekel, zongorán kíséri Dankó Aladár.

PÉNTEK, OKTÓBER 18. Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Jókai megtagadott versei. Rexa Dezső előadása.
10.45 Méreg vagy gyógyítóször? Székely László dr. orvosi előadása.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

Metropol

szállá új tulajdonban.

Budapest, VII.
Rákóczi-ut 58.

Előkelő családi szálló a város központjában, a Nemzeti színház közelében. Kényelmes, modern, meleg-hideg folyóvizes, telefonos szobák 5 — pengőtől. Turistaszobák. Erdélyieknek árengedmény. Kávéház, étterem, söröző, grill.

- 12.10 A Melles Béla zenekar műsora. Vezényel Vincze Ottó.
 12.40 Hírek.
 1.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 1.30 Lakatos Flóris és fia cigányzenekara.
 2.30 Hírek.
 2.45 Műsorismertetés.
 3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 4.15 Diákfélóra. Miért kap intót a diák? Matyófalvi Ferenc előadása.
 4.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15 A Rádió Szalonzenekeara.
 5.40 Németországi képeskönyv. Clementis Ervin dr előadása.
 6.30 Mit láttunk és hogy dolgoztunk Erdélyben. Beszámoló a rádiócsoporthoz munkájáról, hangfelvételekkel. Elmondja Konecz Sándor dr. Budinszky Sándor és Tomcsányi Béla mérnök, IV. rész.
 7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20 Sportközlemények.
 7.30 A filharmoniai hangverseny ismertetése.
 7.35 A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. I. rész. Vezényel Failoni Sergio.
 8.40 Hírek és időjárásjelentés.

Budapest II.

- 6.00 Hírek.
 6.10 Varga Oli és ifj. Jahn Antal tangóharmonikakettőse.
 6.30 Gyorsírótanfolyam. Szlabey Géza előadása.
 7.00 Márk Irén zongorázik.
 7.30 Három ember Jénában. Fazekas István előadása.
 8.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 8.20 Közvetítés a Kakuk-étteremből. Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.

SZOMBAT, OKTÓBER 19.

Budapest I.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
 10.00 Hírek.
 10.20 Szent László városa: Nagyvárad. Hunyadi Béláné előadása.
 10.45 Mit nézzünk meg? Az Eskütéri római siskót a Nemzeti Muzeumban. Ismerteti Radnoti Aladár dr. Felolvasás.
 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
 12.10 Heinemann Sándor tánczenekara.
 12.40 Hírek.
 1.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 1.30 Hanglemezek.
 2.30 Hírek.
 2.45 Műsorismertetés.
 3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 4.10 Ifjúsági délután. Vezető Kilián Zoltán. Híres altatódalok gyermekművészek előadásában. Közreműködők: Ákos Magda (zongora), Banyák Kálmán (hegedű), Halasi Marika (ének és fütty), Vizi Miklós (ének) és Thén Mária (szavaltat).
 4.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15 Toki-Horváth Gyula cigányzenekara.
 5.30 Rádióposta.
 6.20 Kültügyi negyedóra.
 6.35 A Rádió Szalonzenekeara.
 7.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20 Lóversenyeredmények.
 7.50 Tokaj szőlővesszején nektárt csepegtetett. Szüreti hangulatkép. Összeállította Turchányi István és Laczko János dr. Közreműködők: Bihari József, Cselényi József, Littasy György, Pethes Ferenc. Énekegyüttes és Oláh Kálmán cigányzenekara.
 8.40 Hírek és időjárásjelentés.

Budapest II.

- 6.00 Hírek.
 6.30 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félórája.
 7.00 Vallásos népének. Volly István előadása néprajzi hangfelvételekkel.
 7.30 Történelem a mikroszkóp alatt. Csapody Csaba dr előadása.
 8.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 8.20 Lóversenyeredmények.
 8.30 Zenekari művek hanglemezről.

Pályázati hirdetés

A csomaközi (Szilágy vm.) római katolikus egyházközségi malomgépész (motorkezelői) állásra pályázatot hirdet.

Javadalom: 1. Bruttó jövedelem 60%-a 2. Lakás melléképületekkel, házikerttel. 3. Kettő q olajpogácsa és 10 liter olaj.

Pályázati határidő: 1940. okt. 20.

Pályázatok a csomaközi- rk. plébániahivatalhoz küldendők.

Teljes eredménnyel zárultak a magyar-német gazdasági tárgyalások

Budapestről jelentik: (MTI) Az 1940. augusztusában Berlinben Teleki Mihály földművelésügyi miniszter és Darré német birodalmi közlelmzési miniszter között magyar-német gazdasági együttműködés tárgyában történt megbeszélések értelmében, 1940. szeptember 24 és 28, valamint október 7 és 9 között a magyar és német kormány képviselői tárgyalásokat folytattak. A tárgyalások célja az volt, hogy a két ország szoros tudományos és gyakorlati együttműködésének kérdéseit a mezőgazdaság terén megvalósítsák és eredményei részleteiben is megállapodjanak. A tárgyalások a következő körökben vezettek megegyezésre: tudományos és gyakorlati tapasztalatok kicserélése, vetőmagvak, édes csillagfűrt, fűmagvak, olajos magvak, gyógy- és fűszernövények, gyümölcs, vágó-, igas és haszonállatok, lovak, baromfi- és tojásgazdálkodás. A tárgyalások, amelyeket hagyományos baráti szellem hatott át, tekintettel voltak mindkét állam közgazdasági érdekeire. A német bizottság vezetője Moritz miniszteri osztályfőnök volt, aki a megállapodás után nyilatkozatot

tett. Azt mondta a többi között, hogy amit Magyarország Németországnak ad, azt átveszik, de mindenkor respektálják azt a kijelentést, hogy első helyen áll a saját szükséglet. Ezt azért mondja különös hangsúllyal, mert az a véleménye aia-

kulhatna ki, hogy Németország annyira iparkodik magát Magyarországról ellátni, hogy ezzel Magyarország ellátását nehézségek elé állítja. Erről nincs szó. A magyar kormány elég erős és céltudatos ahhoz, hogy megmondja: ezt adhatom, ezt nem. Németország pedig elég okos, hogy ezt respektálja!

Arcárcikletek

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Allást keres

Keresztény sofőr,

Bukarestből menekült, állást keres. Nagyvárad, Erzsébet királyné u. 22.

Kaucióval

rendelkező fiatal hölgy pénztárkezelői, vagy más bizalmi állást keres. Cim: Mátyás király (volt Kolozsvári) utca 34. sz. Kissnéél.

Főzőnőnek,

házzvetőnőnek ajánlkozok Burikné, Nagyvárad, Damjanich-u. 30. szám.

Házzvetőnőnek

menne idősebb asszony kis családnak vagy magános urhoz. Özv. Beóthy Béláné, Nagyvárad, Hattyu-u. 25. sz. Viktornénál.

Négy középiskolát

végzett keresztény leány üzleti, vagy más hasonló elfoglaltságot keres. Galamb-u. 11 sz.

Házzvetőnőnek,

vagy mindenesnek menne Kelle Juliska, Hodossy-u. 26.

Bejáró

takarítást, mosást, vasalást vállal Nagy Károlyné, Béke-u. 6-a.

Allást nyee

Keresek

2 gyermek mellé szerényigényű, gyermekszerető német leányt. Értekezni: Rákóczi-ut 16. Nagyvárad.

Lakás

2x3 szobás

utcai modern lakás, egyszoba fürdőszobás garzon lakás kiadó. Fr-deklódni: Nagyvárad, Csengery-u. 2.

Kiadó

egy 2 szobás előszobás, konyhás lakás november 1-re. Nagyvárad, Bem-utca 13.

Háromszobás,

parkettes lakás, parkirozott udvarban november 1-re kiadó. — Nagyvárad, Sal Ferenc utca 6. sz.

2 egymásba

nyíló butorozott szoba, magánházban, november 1-re kiadó. Nagyvárad, Petőfi-u. 5.

Kiadók

2, 3 és 4 szobás hallos modern lakások. Hitler Adolf-u. 24. Telefon 11-04.

Kiadó

egyszobás konyhás és háromszobás komplet lakás. Pável-utca 17. alatt és háromszobás komplet magánház a nagyállomás közelében. Értekezni: dr Bozsod ügyvédnél. Nagyvárad, Pável-utca 17.

Háromszobás

erkélyes lakás kiadó. — Nagyvárad, Lahner György-u. 6.

Adás-vétel

Ház

eladó olesón. Szoba, konyha, előszoba, speiz és nyárkonyha, villany, vízzel, téglá épület. Nagyvárad, volt Speranta u. 18. (Püspöki uti végállomásnál).

Időt és pénzt

takarít meg, ha burgonya, hagyma, fokhagyma, paszuly szükségletét telefonon vagy egy 10 filléres lapon rendeli meg. Hatóságilag megállapított árban 50 kilóig 40 fillérért haza szállítom. Jurasák, burgonya és termény kereskedő, Nagyvárad, Nagybajac-tér. Telefon 11-96.

Táncosztümök,

estélyi ruhák, angol kosztüm, télikabát, — különféle ruhák, kis alakra eladók. Nagyvárad, Hlatky Endre u. III. 8.

Városi bunda,

pézsma hát béléssel és vidragállérral, egy hársnybéléses, opposim-gallérral, használt, sürgősen eladók. Megtekinthetők Párizsi szörmeszalon, Heiman udvar.

Eladó

váradi szőlőhegyen 4 hold szántó és 2 hold gyümölcsös, új lakóházzal, istállóval. Ára 300.000 lei. Értekezni: Kotsis, Barthou 7.

Eladó

Belgrád-utca 8, új adómentes ház, jövedelme 32.000 lei. Vételára 3300 pengő. — Értekezni: Nagyváradon, Beóthy Ödön-utca 55.

Ócska téglá

eladó. — Nagyvárad, Beóthy Ödön-utca 3.

Eladó

Körös-utcaiban sarok telek téglá és faanyaggal. Érdeklődni Popovics irodában, Nagyvárad, Szent János-u. 6.

Különféle

Aradmegyei

400 kat. hold birtokomat elcserélném magyarországi hasonló értékű birtokkal. Értéke 5.000.000 lei. — Cim: Szac: vay Sándor, Cavana — Silnidia, Arad megye, Románia.

Mindenféle

kézimunkát vállal szegény, keresztény, magyar nő. Várady Mária, Nagyvárad, Hodossy Miklós-u. 25.

Ujság-makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc a Szent László-nyomdort igazgatója